

VOOR DEN ONDERWIJZER.

JANUARIJ. — VIJFDE WEEK.

Opwekking van het dochttertje van Jairus. Luk. 8: 40-56. (Matth. 9: 18-26; Mark. 5: 21-43.)

Toen Jezus uit het land der Gadarenen terugkeerde, stond eene schare Hem op den oever te wachten. Zij hadden een aanzienlijk man begeleid, die zich om hulp tot Jezus kwam wenden. De nood des levens brengt den zondaar aan 's Heilands voeten. Hem is het 't zelfde waarom men komt, als men slechts komt. Jairus wenscht hulp in een bepaald vorm te hebben. De Heer moet komen, en Hij komt ook, want Hij komt de zwakheid van het schepsel te gemoet; maar, even als in de geschiedenis van het Lazarus, Hij toeft te komen om het geloof te beproeven. Evenwel versterkt Hij dit geloof weder door de ontmoeting met de arme kranke, die zooveel jaren reeds gelokterd had, zonder baat te vinden.

Duizenden zijn er om Jezus heen; maar de aanraking des geloofs wordt door Hem gevoeld — er gaat kracht van Hem uit. Zoo is het ook thans nog. De schare verdringt zich om den predikstoel, om den Heer; maar alleen zij die kwamen met een gevoel van behoefte, hebben de genezende verlossende kracht des Heeren ondervonden. Paulus zegt van het Evangelie: dat het eene kracht Gods tot zaligheid is voor ieder die geloof.

Dit is juist het onderscheid tusschen eene zedelijke en tusschen eene natuurlijke kracht.

Eene natuurlijke kracht werkt altijd en overal; eene zedelijke alleen daar waar eenige voorbereiding, eenige behoefte, waar geloof is. De Roomschen gelooven, dat een stuk hout, van „het ware” kruis, een der kleedingstukken van de apostelen wonderen verrigten. Wij weten dat de wonderkracht uitgaat van de God-menschelijke persoonlijkheid des Heeren, en dan slechts als de mensch waarlijk ontvankelijk er voor is. In Nazareth kon de Heer niet vele wonderen doen wegens hun ongelof. Zoo gelooven de Roomschen nog altijd dat de sakramenten kracht uitoefenen, afgezien van de vatbaarheid dergenen die er aan deel nemen; wij weten dat dit alleen dan het geval is, wanneer de personen gelooven.

Velen komen met Jezus op uitwendige wijze in aanraking, alleen zij die met behoefte tot Hem komen, naderen Hem waarlijk.

Het verborgen geloof van de vrouw treedt aan het licht tot verheerlijking van Jezus, tot bemoeiding van Jairus. Gedurende het oponthoud met de vrouw is het dochttertje van Jairus gestorven en nu schijnt alle hoop vernietigd te zijn.

Zoo gaat het ook in de bekeering. Wanneer wij zien dat het onmogelijk is ons zelve te verlossen, verliezen wij den moed en weten niet dat het dan juist 's Heeren tijd is om te werken.

De Heer vraagt geloof, geen groot geloof. Zoodra er een band van behoefte is tusschen Hem en den vrager, kan Hij redden en helpen, en waar Hij kan helpen, daar helpt Hij ook werkelijk.

Jezus legt geen zwaarders proef op, dan men dragen kan. Er is droefheid en gewezen in het huis van Jairus. Hij komt vreugde brengen. Zoo doet Hij ook nog.

De bevoorrechte discipelen mogen getuigen zijn van deze openbaring zijner heerlijkheid, niet de wereld die haar niet begrijpt en haar tot eene drangreden zou gebruiken hebben om tegen het wettig gezag op te staan — de betekenis en bedoeling van Jezus' komst niet begrijpende. Daardoor zou tevens de regter een schijn van recht gekregen hebben om Jezus te vervolgen, en dit mogt niet opdat de zonde in hare maaktheid en gruwelijkheid openbaar werd.

Het is Hem thans te doen om te redden, niet om opzien te baren.

(Op welke plaatsen zijn deze drie discipelen nog meer met Jezus alleen geweest?)

De dood is een slaap geworden daar waar de Levensvorst is.

De Heiland had wellicht nog eene andere bedoeling, waar Hij het wonder voor de oogen der vreemden verbergt. Hij wilde niet dat het meisje voortdurend aangehaapt zou worden. Dit kon schadelijk geweest zijn voor haar geestelijk leven.

Zie de voorzorg van Jezus in het woord: „geef haar te eten!” — Hij die het leven teruggeeft, zorgt dat de doeken ontbonden worden, die Lazarus omkneld hielden, dat de brokken gespaard worden van de wonderdadige spijziging, en hier dat het kind voedsel bekomt.

Jezus geeft het kind aan zijne ouders; de ouders aan hun kind, in geestelijken en in den waren zin van dat woord, ook thans nog, wanneer Hij ze uit den zondeslaap opwekt.

„Oustersche klangvrouwen,” zie Dl. II, 97 en IV. 116.

Ph. J. H.

FEBRUARIJ. — EERSTE WEEK.

Spijziging van de vijfduizend. Matth. 14: 13-36.

Vs. 13-14. Inleiding tot de geschiedenis der wonderbare spijziging. Jezus was waarschijnlijk, toen de discipelen van Johannes de Dooper Hem boodschappen dat hun meester onthoofd was, in de nabijheid van Tiberias. Hij verlaat die streken, zeker ook om den indruk, dien deze moord op zijne discipelen, heeft gemaakt en trekt naar eene woeste plaats in den omtrek van Bethsaida (Luk. 9: 10). Deze streek stond onder de heerschappij van Filippus, den eenigsten zoon van Herodes, over wien als een goeden vorst gesproken wordt. Eerst heeft Jezus daar eenigen tijd alleen met zijne jongeren doorgebracht. Daarom zegt Matthieus in het 14de vers: „En Jezus uitgaande.” Voor den discipel was dit noodig (Luk. 9: 10). Volgens Johannes was de Heer met hem op een berg (Joh. 6: 3). Jezus weet juist, wat de zijnen noodig hebben. Maar om de jongeren vergeet Hij de scharen niet. Hij denkt zoowel aan de schapen in den stal als aan de schapen, die nog moeten worden toegebracht. Het medelijden beweegt Hem hen op te zoeken. Jezus zelf gaat uit, en daardoor vinden wij Hem. De Heer had zeker meer medelijden met de schare, dan zij met zichzelf. Waarom? Omdat Hij onze gansche ellende kent. Zijn medelijden doet dat. Het is geen medelijden, dat zich alleen in medeklagen en medezuchten uitsprekt. De genezing der kranken is eene prediking van hetgeen Hij voor de geestelijk kranken kan en wil zijn.

Vs. 14-21. De maaltijd in de woestijn. Treffend contrast met den maaltijd van Herodes, in de eerste verzen van ons hoofdstuk verhaald.

De tijd van den maaltijd. Tegen den avond. De plaats, het vrije veld, waar het gras overvloedig groeide.

De bezwaren tegen den maaltijd. Zij komen van de zijde der discipelen, die wel aan eten denken, maar aan geen eten in de woestijn. Zij waarschuwen den Heer alsof Hij van geen tijd zou weten. Maar Jezus is nooit zoo geestelijk, wat inderdaad ook zeer ongeestelijk is, dat Hij de eischen van het natuurlijke leven miskent.

De discipelen willen van Jezus wegzenden, wat juist zou geweest zijn van den rijkdom naar de armoede. Jezus echter zegt in het volle gevoel zijner rijke en magtige liefde alsof het de eenvoudigste zaak der wereld ware: „Geef hij hun te eten.” Zijn bevel is eene beproeving van het geloof der jongeren. Alleen het geloof weet, dat bij Jezus geen gebrek is, en dat de zijnen over den rijkdom van hun Heer als het hunne mogen beschikken. Nog is die rijkdom er, en nog is hij niet uitgeput. Maar het geloof is de sleutel.

De voorbereiding van den maaltijd. Jezus versmaadt het weinige niet. Met vijf brooden en twee visschen kan Hij groote dingen doen. Zoo het geloof ze maar brengt. Nog herhaalt zich telkens deze geschiedenis in het koninkrijk Gods. Waarom vraagt de Heer, die zulk een groot wonder gaat doen, naar vijf brooden en twee visschen? Wij zouden zeggen: die hadden nu wel achterwege kunnen blijven. Jezus staat niet met zijne wondermagt boven de wereld, maar legt zijne scheppende kracht in hetgeen Hij in die wereld vindt; juist hierin openbaar die magt hare grootheid en het karakter harer verlossende, herscheppende liefde.

De maaltijd en zijne betekenis. Jezus de gastheer. De maaltijd wordt niet zonder gebed begonnen. De zegen des Heeren over het brood is eene herschepping van dat brood. Denk aan het wonder op de bruiloft te Kana. Nog is aan dien zegen alles gelegen. De discipelen de mededienaars bij den maaltijd. Er is overvloed; men houdt meer over dan men uitdeelt. Die overvloed mag niet verkwt worden. De maaltijd eene prediking van Jezus alles vervulende liefde. Het brood, dat hier wordt uitgedeeld, beeld van het geestelijke brood. De maaltijd eene heerlijk profetie ook hiervan, dat de vloek op de aarde, waardoor mede het gebrek ontstaat, eenmaal zal worden weggenomen. Die profetie moet blijven voortleven in de betoeningen der liefde onder de Christenen, die, omdat zij over den rijkdom van hun Heer mogen beschikken, nooit het woord: „geef hij hun te eten” mogen vergeten. Wie met twee visschen en vijf brooden begint, houdt nog twaalf volle korven over. Maar het werk der liefde, die wonderen doet, is een werk des geloofs.

Vs. 22. De zorg van den Heer voor de discipelen en de schare na den maaltijd. Beide zendt Hij weg. Waarom? Opdat zij tot de geestelijke betekenis van het wonder mogten doordringen. Zoowel de discipelen als de schare waren zeer geneigd, om bij het uiterlijke in het wonder te blijven stilstaan. Dit riep den verkeerd wensch te voorschijn, om Jezus tot aardich koning uit te roepen. Daarom zendt de Heer de discipelen weg van de schare, en laat Hij daarna ook deze van zich weggaan. De wijsheid van den Heer ontdekt gevaar, en zijne trouwe liefde opent den weg om het te ontkomen.

Vs. 23-34. De togt op zee zonder en met Jezus.

Vs. 23. Waar was Jezus? Op den berg in het gebed. De biddende Jezus niet slechts voor ons een voorbeeld, maar ook de pleitgrond van ons gebed. Het hoogepriesterlijk karakter van zijn gebed. Jezus alleen op den

berg; de Heiland der wereld zoekt de eenzaamheid. Daarom verveelt zij ons dikwijls en ontvlugten wij haar?

Vs. 24. De discipelen zonder Jezus. Jezus had hen weggezonden; dus de weg kon niet verkeerd zijn. Het zou nu echter blijken, en dan begrepen zij het wonder der spijziging, of hun geloof Hem had medegenomen. De storm overvalt hen en brengt hen in grooten nood; zij spannen alle krachten in om het doel te bereiken, maar de wind waait te sterk. Zoo gaat het nog; menigeen geraakt, ook op den weg hem door den Heer gewezen, in grooten nood, omdat zijn geloof Jezus achterlaat.

Vs. 25-27. Jezus komt te hulp, maar wordt eerst met vreeze ontvragen. De Heer doet de discipelen ondervinden, dat het zonder Hem niet gaat, maar zoekt hen dan ook op. Hij maakt een weg tot zijne discipelen; het klein geloof meent dat Hij alleen langs den gebaanden weg kan komen. Waar Hij zijne voeten zet, daar is de gebaande weg. „Ter vierde wake des nachts komt de Heer.” Bij de Romeinen, wat ook de Joden overnamen, was de nacht in vier waken ieder van drie uren verdeeld; de vierde vrees ongrond. Maar wie Jezus ontvlugt, tegenover Hem staat, laat die vreezen!

Den Heer is er, en de jongeren die Hem niet herkennen, worden bevreemd. Wel een teken hoe het geloof ontbreekt; het stormt op de zee, maar ook in hun hart. Het geloof ziet dikwijls in hetgeen eerst vrees aanjogt, den trouwen Heer. Als de schapen de stem van den herder hooren, herkennen zij hem. Is Jezus bij ons, dan is iedere vrees ongrond. Maar wie Jezus ontvlugt, tegenover Hem staat, laat die vreezen!

Vs. 28-31. Petrus' grootheid en zwakheid. Een sterk besluit, maar waarvan de kosten niet zijn berekend. Er is geloof, maar ook opgewondenheid. Het laatste wordt als lood op den weg naar den Heer, waardoor Petrus in de golven dreigt te verdrinken. Maar het geloof, dat uit de diepte roept: „Heere, behoud mij,” wordt niet beschaamd. Jezus redt, maar als met opgeheven vinger. Op den weg naar en achter Jezus, daar zorgt de Heer; daar moeten wij alles verliezen, wat niet uit Hem is. Ons eigen vuur is spoedig uitgebrand.

Vs. 32-34. De vaart met Jezus voorspoedig, omdat Hij alles wat tegenhoudt wegneemt. De betoening zijner magtige liefde roept tot eerbiedige dankzegging. Gaat Jezus u vooruit, om de steenen voor u op den weg op te ruimen, vergeet dan niet Hem dankende achterna te komen.

Genezareth: „zoo hette eene kleine maar overschoone vlakte langs den westelijken oever van het Gallische meer.”

Vs. 35-36. Nieuwe arbeid voor Jezus. Waar men wordt Hem kennende, daar gaat men tot Hem. Er was ootmoedig geloof, dat verhoord en eene magtige liefde, die niet uitgeput werd.

H.

KINDER-MORGENLIED.

De morgenstond is heerlijk angebroken!

De zon schenkt aan 't azur zijn gazen blauw,
Het landschap, straks in wollig waas gedoken,
Treedt als een bruid te voorschijn in den dauw.
Het aardrijk juicht, want bosch en veld weerknaast
Het lofied van 't ontwakend volkenkoor;
Het stadsgewoel herleeft aan alle plaatsen;
En 't leven stroomt vernieuwd de wereld door.

Wij ook gewekt door God, de algoede Vader,
Die in den nacht den slaap ons liefdrijg gaf,
Wij loven Hem in psalmzang nu te gader,
En wachten van zijn liefde schild en staf.
Eer wij ons werk en lessen weër beginnen,
Zij biddend ons gemoed naar Hem gekeerd,
Opdat wij jong naar waarde Hem beminnen,
Die waarlijk geeft wat kinderzin begeert.

Vol levenslust dan schoolwaarts heengetogen;
Geen dralen, spel of omweg stemme ons traag;
Zie, vrolijk schijnt daar door de vensterbogen
Reeds 't zonnesten, en maakt tot leeren graag!
De tijd vliegt ras, en wie volijvrig werken,
Zijn bezig met tevreden, blij gemoed;
De klok van twaalf zal slaan, eer wij 't bemerken,
Dan smaakt door vlijt ons 't eten dubbel zoet.

CHRISTINE.

Konden wij daartoe komen, dat wij iets begrijpen konden van de ootmoedigheid en zachtmoedigheid van onzen lieven Heer Jezus, wij zouden ons verwonderen en zien dat wij er nog verre van af zijn.